

ArbetsmarknadsdepartementetLänsstyrelserna
Statens skolverk

Uppdrag om stärkt systematiskt arbete och stöd för implementering av kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck i skolväsendet

Regeringens beslut

Regeringen ger länsstyrelserna och Statens skolverk i uppdrag att stärka det systematiska arbetet med, och stödja implementering av, kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck i skolväsendet, i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare beskrivning av uppdraget.

Länsstyrelserna och Skolverket ska när uppdraget utförs inhämta kunskap och erfarenheter från Barnombudsmannen, Brottsförebyggande rådet, Folkhälsomyndigheten, Jämställdhetsmyndigheten, Myndigheten för delaktighet, Polismyndigheten, Socialstyrelsen, Åklagarmyndigheten, Sveriges Kommuner och Regioner samt andra relevanta aktörer.

Skolverket ska samordna uppdragets genomförande. Skolverket ska löpande hålla Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet och Utbildningsdepartementet) informerat om uppdraget. Skolverket ska senast den 29 mars 2029 lämna en skriftlig slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet med Utbildningsdepartementet i kopia).

För uppdraget får länsstyrelserna under 2026 använda högst 5 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet för budgetåret 2026 uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagsposten 4 – del till Länsstyrelsen i Örebro län. För uppdraget får Skolverket under 2026 använda högst 2 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 13 Integration och

jämställdhet för budgetåret 2026 uppförda anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagsposten 5 Särsk jämställdåtg – del till Skolverket.

Skälen för regeringens beslut

Hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt samhällsproblem med flera särskiljande drag som kräver särskild kunskap. I budgetpropositionen för 2026 gjorde regeringen bedömningen att det behövs ett särskilt delmål mot hedersrelaterat våld och förtryck för att ge området ökad uppmärksamhet och synlighet, stärka kunskapen och bidra till att detta våld och förtryck upphör. Regeringen införde därför ett nytt sjunde jämställdhetspolitiskt delmål: Hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet att leva sitt liv utan att begränsas av kollektivt grundade hedersnormer. Ett särskilt delmål synliggör att hedersrelaterat våld och förtryck tar sig kollektiva uttryck och därför kan skilja sig i karaktär från andra våldsområden (prop. 2025/26:01 Utgiftsområde 13 s. 77–78).

Skolverket fick i regleringsbrevet för 2021 i uppdrag att stärka det systematiska arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck inom skolväsendet. I slutredovisningen som lämnades i december 2025 bedömde Skolverket att det har funnits ett stort intresse bland skolpersonal att ta del av stöd och utbildningsinsatser. På nationell nivå är det dock ett litet antal rektorer, lärare och elevhälsopersonal som faktiskt har tagit del av utbildningsutbudet (Skolverket 2025, Stärkt systematiskt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Rapport 2025:3944).

Skolverket har även sedan 2024 i uppdrag att kartlägga och analysera förskolors, skolors och huvudmäns arbete med att förebygga, upptäcka och åtgärda mäns våld mot kvinnor, inklusive våld i ungas relationer och hedersrelaterat våld och förtryck (U2023/03701). Uppdraget ska slutredovisas den 1 december 2026. I en delredovisning i december 2025 lyfte Skolverket att omfattningen av det strategiska arbetet varierar, och att det är minst vanligt med strategiskt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck jämfört med de andra våldsområden uppdraget innefattar (U2025/02282). Huvudmän uppger stora behov av ytterligare stöd och insatser i arbetet. Många aktörer i skolan vet inte vilket stödmaterial som finns. Förskolan uppger behov av särskilt stöd om hedersrelaterat våld och förtryck anpassat för skolformen.

Statens skolinspektion har granskat kvaliteten i 60 skolors arbete inom kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer, vilket omfattar hedersrelaterat våld och förtryck. Majoriteten av skolorna behöver enligt Skolinspektionen höja kvaliteten i sitt arbete. Eleverna ges inte alltid möjlighet att bredda och fördjupa sina kunskaper, och får sällan möta innehåll om hedersrelaterat våld och förtryck. Flera elever beskriver att de inte vet vad hedersförtryck är men att de skulle vilja lära sig om det. Många lärare upplever hedersproblematik som känsligt och svårnavigerat. På vissa granskade skolor uppger lärare och rektorer att innehåll om hedersrelaterat våld och förtryck inte är prioriterat. Granskningen pekar mot betydelsen av att alla lärare både har kunskaper om och känner sig trygga med att ta sig an kunskapsområdets innehåll. Kompetensutveckling är därmed särskilt viktig för att alla skolor ska kunna bedriva en undervisning om hedersrelaterat våld och förtryck av hög kvalitet (Skolinspektionen 2025, Undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer. Rapport 2025:4).

Skolverkets och Skolinspektionens iakttagelser pekar sammantaget på behov av ytterligare insatser för att sprida och stödja implementering av kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck i skolväsendet, i syfte att främja ett stärkt systematiskt arbete.

Länsstyrelserna har i uppgift att stödja och främja införandet av effektiva metoder, arbetssätt och kunskapsstöd för arbetet mot bl.a. hedersrelaterat våld och förtryck i regionala och lokala verksamheter. Länsstyrelserna ska vidare stödja och främja utbildning och kompetensutveckling om hedersrelaterat våld och förtryck i länet (3 § förordningen [2021:995] om länsstyrelsernas regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor).

Länsstyrelserna samordnar också utvecklingen av regionala resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck. Det innebär bl.a. att länsstyrelserna ska arbeta för en effektiv samverkan mellan myndigheter, kommuner och regioner i sina respektive län för att underlätta stöd och skydd till barn och vuxna som är eller riskerar att bli utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Regionala resurscentrum erbjuder stöd till yrkesverksamma som i sin verksamhet hanterar frågor om hedersrelaterat våld och förtryck (A2025/01207). Länsstyrelserna har mot denna bakgrund goda förutsättningar att bidra till ökad kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck i skolväsendet.

Närmare beskrivning av uppdraget

Skolverket ska stärka det systematiska arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck inom skolväsendet. Det innebär att sprida kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck och bidra till implementering av stöd för arbetet bland olika personalgrupper i skolväsendet, t.ex. rektorer, lärare och inom elevhälsan. Stödmaterialet ska beakta den särskilda utsatthet som vissa grupper kan ha i en hederskontext, exempelvis personer med funktionsnedsättning. Skolverket ska genomföra kunskapshöjande insatser och vid behov ta fram och sprida nytt stödmaterial för olika personalgrupper. Skolverket ska även ta fram och sprida ett stödmaterial för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck anpassat till förskolan.

Med utgångspunkt i länsstyrelsernas kännedom om regionala och lokala behov av kunskap ska länsstyrelserna genomföra kunskapshöjande insatser och främja erfarenhetsutbyten för personalgrupper inom skolväsendet i fråga om hedersrelaterat våld och förtryck. Länsstyrelserna ska även bistå Skolverket i arbetet med implementering av stödet. Uppdraget ska genomföras i samverkan med regionala resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck i de län som har inrättat sådana (jfr. regeringsuppdrag A2025/01207).

Skolverket ska följa upp hur de kunskapshöjande insatserna har implementerats bland kommunala och enskilda skolhuvudmän och vid behov lämna förslag på ytterligare åtgärder för att främja det systematiska arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck i skolväsendet.

På regeringens vägnar

Nina Larsson

Ulrika Helldén

Kopia till

Arbetsmarknadsdepartementet/IU
Finansdepartementet/BA, K, SFÖ
Justitiedepartementet/DÅ, INS, KRIM
Socialdepartementet/SOF
Statsrådsberedningen/SAM
Utbildningsdepartementet/GV, S, UH
Barnombudsmannen
Brottsförebyggande rådet
Folkhälsomyndigheten
Jämställdhetsmyndigheten
Kammarkollegiet
Linköpings universitet (Barnafrid – Nationellt centrum för kunskap om våld
mot barn)
Myndigheten för delaktighet
Polismyndigheten
Socialstyrelsen
Statens Skolinspektion
Sveriges Kommuner och Regioner
Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid)
Åklagarmyndigheten